

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VIII. tečaj.

V Gorici, 1889.

9. zvezek.

Petero sulic Matere Božje.

Negdaj je Mati Božja sv. Brigiti tako-le govorila:

Hči moja, želim da si sledeče dobro v sercu ohraniš: Na plesišču najdeš tri reči, namreč: bedasto razveseljevanje, razuzdane besede in nepotreben trud! Ako bi pa stopil v tako hišo radovanja ves od toge in žalosti potert človek in bi ga tam pričujoč prijatelj zagledal, gotovo bi ta plesišče zapustil, k prijatelju stopil in ž njim žaloval.

Tudi svet je plesišče. Verti se v zabavah, ki se kratkovidnim ljudem radosti zdijo. Tudi tukaj so tri reči, namreč: prazno razveseljevanje, lahkomišljene besede in nekoristen trud; nekoristen, ker mora človek enkrat vse zapustiti, za kar se je trudil.

Kedor tedaj v tem vertincu sveta živi, ta naj premisli svoje terpljenje in bolečine in naj ve, da sem se ves čas svojega življenja zderžavala posvetnega radovanja in zato naj se tudi on posvetnega veselja ogiblje. Ko je moj sin vmiral, sem bila kaker žena, ketere serce pet sulic prebada.

Perva sulica je bilo sramotno razodetje, ker sem videla svojega predragega in premogočnega Sinu, ki je stal privezan k steburu, ves razodet, ne da bi imel s čim se ogerniti.

Druga sulica je bilo njegovo krivično obdolženje. Zatožili so ga, da je izdajavec, lažujivec in slepar. In jaz sem vendar znala, kako pravičen in resnicoljuben je, in da ni nigrdar nikoger razžalil in še mislil ni koga razžaliti.

Tretja sulica pa bila njegova ternova krona, ki je njegovo presveto glavo tako prebadala, da mu je kri v usta ušesa in brado tekla.

Četerta sulica je bil njegov tožeči glas na križu: „Oče, zakaj si me zapustil!“ — kaker da bi bil hotel reči: „Nihče se me ne vsmili kaker ti“.

Peta sulica je bila pa njegova pregrenka smert. Takrat sem bila tolikokrat prebodena, koliker je bilo na njem prebodnih žil, iz katerih je tekla njegova predraga kri. Ker so bile žile njegovih rok in nog prebodene in mu je bolečina njegovih preterganih kit segala brez polajšanja v serce in iz serca zopet v kite, in ker je bilo njegovo serce tudi najzlahtniše, sta se borila smert in življenje, in življenje se mu je v najgroznejših bolečinah zdaljševalo. Ko mu je pa vmirajočemu serce v neprenesljivih bolečinah pokalo, so se pretresli vsi njegovi udje in glava, ki je bila nekoliko nazaj nagnjena, se je vzdignila po koncu. Vže skoro zaperte oči so se mu na polovico odperle. Ravno tako so se mu odperla tudi usta in videl se je njegov ves kervavi jezik. Roke in persti, ki so nekoliko sključeni bili, so se stegnili. Ko je pa dušo izdihnil, nagnila se mu je glava do pers. Roke so pri ranah nekoliko popustile; na nogah pa je bila potem večja teža.

Takrat so oterpnile moje roke; oči so mi otemnele, obraz moj je obledel ko smert; ušesa moja niso nič več čula; usta niso mogla več govoriti; noge so se mi zazibale in moje telo se je na tla zgrudilo. Ko sem pa zopet vstala ter videla, kako moj sin visi, v večji zaničljivosti kaker gobov človek, — tedaj sem položila svojo voljo v njegovo sveto voljo, ker sem dobro vedela, da se je vse to zgodilo, ker je sam hotel in da se ni moglo brez njegovega privoljenja nič zgoditi.

Moji žalosti se je pridružilo še veselje, ker sem videla, da je on, ki je brez greha bil, toliko za grešnike terpeti hotel.

Kedorkoli tedaj na svetu živi, naj pomisli, kako je meni pri sercu bilo, ko je moj Sin vmiral, in to naj ima vedno pred očmi.

Življenje sv. Janeza Kapistrana.

VIII. poglavje.

Zgodovinski obrazec mesta Belgrada; Kapistran oznanuje križarsko vojsko; premaga Belgrad oblegajoče Turke na Donavi.

Preden sledimo našemu svetniku v leto 1456, oglejmo si kraj, kjer si je pridobil neizmernih zaslug za kerščanstvo.

Komu je neznano ime Belgrad? — saj ga opevajo narodne pesmi. Sedanji Belgrad je glavno mesto mladega serbskega kraljestva. Razprostira se po skalnatem homci, 230 metrov nad morsko gladino, ob sotočji rek Save in Donave nasproti mestu Semlinu. Še dandanes je močna terdnjava. Prebivalcev šteje nekaj nad 27 tisoč. Je središče trgovine in obertnije pa tudi duševnega napredka serbskih Slovenov. Zlasti živahna je kupčija s turškimi in avstrijskimi mesti.

Primerno lego kraja na sotočji dveh rek so spoznali vže Rimljani in zato vstanovili na tem kraju mesto Singidunum. Tekom časa so divji narodi Huni in Goti porušili to mesto, ki je pa cesar Justinijan zopet sezidal. Potem so se borili razni narodi za nje. Okoli leta 1073 je prišlo mesto pervikrat pod madžarsko oblast. Rid, vojskovodja madžarskega kralja Salomona, je prisilil izkušenega poveljnika Brijenija, da se mu je moral vdati. — Leta 1842 je serbski knez Dušan mesto na novo vterdil z močno terdnjavo. Pozneje pa so se do najnovejše dobe borili za Belgrad kristijani in turki.

Leta 1440 je turški suljtan Murad II. oblegal Belgrad blizu sedem mescev. Združena armada Ogrov, Čehov in Nemcev je sovražnika zapodila; blizu 17,000 Turkov je pokrivalo bojišče. Naslednje leto (1441) so Turki zopet napadli mesto; pa jih je zapodil Janez Hunjadi. Muratov sin in naslednik Mahomed II., oholi zmagovalec Carigrada, priseže pri bradi preroka Mahomeda, da hoče to malo gnjezdo pod se spraviti ter se maščevati za svojega očeta.

S kakim vspehom, bomo videli. — Leta 1493 so Turki zopet skušali dobiti Belgrad, zadnjo zaslombo zapadnim deželam. Pa zopet zastonj.

Še le Soliman II. je primoral mesto 29. avg. 1521, da se mu jo vdalo; pa po turški navadi ni deržal pogodbe. Posadko, ki je štela komaj še 400 mož, je vzkazal nevsmiljeno pomoriti. Zdaj je imel Turek odperto pot v zapadne dežela kerščanstva, — in res, nekaj let pozneje je stal vže pred Dunajem (1529), da obišče nesložno Nemčijo. Odsihmal je ostal Belgrad 161 let v turških rokah. Še le ko je bila zdrobljena turška moč pred Dunajem (1683), vzel je bavarski volilni knez Maksimilijan Emanuel v naskoku mesto. Pokončal je skoraj vso posadko, pa tudi njegova armada, ki je štela 60.000 mož, se je močno skerčila. Čez dve leti so dobili mesto zopet Turki v svojo oblast in ga še bolj vterdili. Naslednje leto (1693) je hotel avstrijski poveljnik vojvoda pl. Kroy mesto obladati, pa se mu ni posrečilo. Po leti (l. 1717) prekorači slavni princ Evgenij s 100.000 mož Donavo in prične oblegati Belgrad, keterega je branilo 30.000 mož in 500 kanonov. Velikega turškega vezirja Keprilija, ki je hotel oblegajočo avstrijsko armado zajeti s 150.000 mož Turkov, napade po noči (16—17. dne avg.) princ Evgenij s 40.000 vojaki ter jo popolnoma razkropi. Mesto s posadko se je vdalo zmagovavcu drugi dan. Po tej zmagi je ostal Belgrad pod avstrijskim orlom do leta 1739. — Ko se je leta 1737 zopet vnela vojska mej Avstrijo in Turčijo, premagali so Turki pri Grocki avstrijskega neodločnega in neizkušnega vojvoda Vallisa (dne 23. julija 1739). Vsled miru sklenjenega v Belgradu je morala Avstrija zopet odstopiti mesto in druge pokrajine na Serbskem in Bolgarskem, ki so jih bili zasedli naši vojaki. Pred odhodom iz mesta so porušili naši terdnjave, ki so jih bili sezidali. Zopet so po Belgradu oholo gospodarili Turki do jeseni leta 1789. Na jesen pa je slavni general Lavdon šel preko Save z 80.000 mož vojakov in dné 8. okt. 1789 l. mu je moral Osman paša izročiti Belgrad.

Žalibog da ta zmaga ni imela zaželjenega vspeha. Ko sta Avstrija in Turčija sklenili mir (1791), odstopila je Avstrija zopet Belgrad. Tu ni prostora tudi na drobno omenjati dogodkov, ki so se godili potem v mestu in za mesto. Serbi so se borili za neodvisnost dotlej, da so smeli leta 1867 obesiti poleg turške zastave tudi svojo. Po znani rusko-turški vojski je dobila Srbija neodvisnost. Naši so zasedli pa Bosno in Hercegovino.

V teh versticah sem hotel podati kratek obrazec zgodovine Belgrada ter s tem pokazati kolike važnosti so zasluge Kapistrano-

ve, ker ga je bil rešil ter s tem zabranil vsaj za nekoliko let napade divjakov Turkov na zahodne dežele. Zdaj pa sledimo zopet junaškega frančiškana.

Dne 14. februarija 1456. leta so se zbrali ogerski velikaši v Budapešti, da se posvetujejo, kako bi od dežele odvernili pretečo nevarnost. Tudi mladi kralj ogerski Ladislav sè svojim stricem in svetovalcem, celjskim grofom Ulrihom, je prišel k zboru. Kraljev namestnik Janez Hunjad, videč, da ga njegov nasprotnik celjski grof Ulrih čerti, hrepeneč po njegovi službi, kmalu zapusti Budo, češ, da ob meji vredi, kar je potrebno za brambo proti sovražniku. Pred odhodom pa je še prosil kralja, naj ne zapusti dežele v nevarnosti, ki jej preti, marveč ostane v Budi.

Mej tem doleti starčka Janeza Kapistrana posebno veselje in odlikovanje. Papežev poslanec mu izroči dva lista sv. očeta Kaliksta III., s katerima mu poterja vse pravice, ki so mu jih predniki podelili in mu ob enem podeljuje še novih. Tudi mu je papež poslal erdeč križ, ki ga je sam blagoslovil v znamenje, naj povsod vzbuja ljudi k vojski proti sovražniku kerščanstva. Pervo postno nedeljo pripne papežev poslanec mej slovesno božjo službo po navdušeni pridigi za vojsko proti Turku erdeči križ na redovno obleko našemu svetniku. Sè solzami veselja je sprejel Kapistran papežev dar, ter obljubil, da je vsak dan pripravljen vmreti za Jezusovo presveto ime. Z navdušeno besedo je zdaj spodbujal svoje poslušavce, naj sprejmejo iz njegovih rok tudi oni erdeči križ v znamenje, da hočejo darovati kri in življenje v vojski proti zakletemu sovražniku sv. Križa. Mnogo mladeničev plemenitega in prostega stanu se je prostovoljno oglasilo. V mašni opravi jim je pripenjal erdeče križce na persi in rekel, naj gredo sicer zdaj še domov, ko jih bo pa poklical, naj se zberó nemudoma.

Zdaj je hitel sivi starček od mesta do mesta, od dežele do dežele oznanjujoč povsod splošno vojsko proti Turku. In ke bi bil mogel zadostiti vsem prošnjam, moral bi bil cb enem biti na sto krajih. Kološki nadškof Rafael pl. Cah ga je hotel imeti pri sebi, ker je bila njegova dežela naj bolj izpostavljena turškim napadam. Dne 3. maja piše Kapistranu: „Vzé osem dni željno pričakujemo tvojega prihoda in ljudstvo od blizu in daleč vre skupaj, ker te zagotovo pričakuje; pomanjkuje jim vže živeža in bati se je lakote.“ Papežev poslanec je pa zopet hotel, naj pri-

de na Dunaj k cesarju, da ga pregovori, da zbere kaker hitro mogoče vojsko in jo pošlje na Ogersko stiskanim na pomoč. Verhovni poveljnik križarjev pa je bil odločno proti temu, da bi Kapistran zapustil Ogersko; in to po pravici tem bolj, ker je papež Kalikst naravnost vkažal Kapistranu, naj ne zapusti stiskanih pokrajin, če ne dobi posebnega vkaža od apostoljske stolice.

Hodil je torej pet mesecev naš starček od kraja do kraja po Ogerskem in sosednih deželah, nabiraje po želji in povelji papeževem križarje za vojsko proti Turku. Največ vspeha je dosegel po tistih krajih in deželah, ki so vže prej čutile, kako razsaja Turek, kamer, prilomasti. Ker je Hervaška in sosednja Kranjska vže več potov skusila turško krutost, lahko si mislimo, da so tudi iz teh slovenskih pokrajin hiteli možje in mladeniči h križarjem, ketere je imel voditi svetnik. In res v teku petih mesecev je imel nabranih 60.000 junakov iz raznih stanov, ki so bili na prvi klic pripravljeni zgrabiti za orožje, če tudi ga dosihdob niso bili vajeni sukati.

Komaj je spomladi sneg skopnel že se razširi vest, da se Turki po suhem in po Donavi bližajo z veliko armado Belgradu. Zdaj pošlje Janez Kapistran sle na vse strani, na Poljsko, Vlaško, Erdeljsko, Hervaško, Kranjsko in Štajersko, naj se pripravijo vsi, ki so sprejeli iz njegovih rok erdeči križ, ter zberó okoli njega. Na ta klic hite mladeniči in možje od vseh strani k našemu svetniku, da bi se bojevali ž njim pod zastavo najsvetejšega Jezusovega imena proti zakletemu sovražniku.

Tudi verhovni poveljnik Janez Hunjadi je poslal svoje poslance do ogerskih velikašev in veljakov družih dežel, naj berž hite sè svojimi vojaki na pomoč, ker je vže skrajna sila, in Turek pred Belgradom, ki ima le majhino posadko; treba jo je pomnožiti, preden sovražnik obkoli mesto.

In glej! knezi in veljaki niso ostali mož beseda. Mladi kralj Ladislav sam je sè svojim stricem Ulrihom Celjskim zapustil Budo in šel na Dunaj. Hunjad od nikoder ni dobil pomoči, na neizkušene križarje našega svetnika pa se ni zanašal mnogo. Kot izurjen vojskovodja in branitelj domovine je iz skušnje le predbro znal, kaj more neizvežbana armada, če ima še tako dobrega in veščega voditelja. V hudi stiski in zadregi je bil! Vsi, ki so mu obljubili poslati denarja in vojakov, ostali so doma. Z malo peščico svojih vojakov zasede mesto stoječe ob Donavi nekaj ur pod Belgradom. S tem je hotel vsaj zabraniti po

svoji moči turškim barkam pot po Donavi do Belgrada. Ob enem sporoči Janezu Kapistranu, naj mu berž pride na pomoč sè svojimi križarji. Nabral jih je bil nad 60.000, pa so le malo umeli o vojski, tudi oboroženi so bili slabo. Ogrov samih se skoro raj nihče ni hotel vdeležiti, češ, ker so nas zavezniki zapustili, saj je vže tako vse zgubljeno.

Tudi Janezu Kapistranu samemu je jelo vpadati serce, ko je zvedel iz gotovega vira, da šteje turška moč nad 200.000 mož. Milo je tožil in zdihoval: „Vse spi; vsi so leni in brez skerbi. Le Turki čujejo in delajo na vse kriplje, da spravijo sè sveta kerščanstvo in osramote najsvetejše Jezusovo ime. Stiska je huda; ni pa človeka, ki bi pomagal! O vsmiljeni Bog! vsmili, vsmili se ljudstva, ki si ga odrešil sè svojo kervjo; vsmili se ga po svojih svetih ranah, vsmili se ga po sv. Križu, vsmili se ga po skrivnostih svojega svetega terpljenja!“ Tako in enako je naš svetnik prosil pomoči z nebes, ko je videl, da ni od nikoder človeške pomoči. Sicer vedno veseli Kapistran je postal otožen in zgubil vse upanje na rešitev. Bog pa je vslišal molitev svetnika ter ga na čudoviten način potolažil in ga navdal z novo serčnostjo. Ko je v Petrovaradinu v terdnjavi maševal, je imel čudno prikazen. Videl je, ves zatopljen v molitvi, kako je priletela z nebes puščica na oltar. Na njej je videl zapisano sè zlatimi čerkami to-le: „Ne timeas, Joannes, sed securus, ut coepisti, descende ac propera, quia in virtute Nominis mei ac sanctissimae Crucis victoriam de Turcis obtinebis;“ „Ne boj se, Janez! bodi potolažen in nadaljuj pričeto delo ter hiti in se podvizaj! V mojem najsvetejšem imenu in z močjo sv. Križa boš Turka premagal!“ —

Po tej prikazni je minila Kapistrana vsa boječnost in maloserčnost; navdan je bil z novim pogumom, zaupajoč le na pomoč od zgoraj. O tej prikazni je govoril očitno v svojih pridigah, pripovedoval jo je svojim križarjem in drugim tovarišem, in vse je prešinil nov duh serčnosti in poguma. Mnogi, ki so menili, da je vže vse zgubljeno, so se oserčili in vpisali mej križarje. Vsi so bili pripravljani pod vodstvom svetnika iti, če treba tudi v ječo in smert. Od vseh strani so vreli križarji k Janezu, tako da je začelo pomanjkovati erdečega sukna za križce. Svetnik je velel prinesti mašno opravo in bandera iz erdečega blaga, da so rezali križce, ki jih je pripenjal novodošlim

križarjem na persi. Zastavo križarjev je na eni strani lepšalo najsvetejše ime Jezusovo, na drugi pa podoba Bernardina Sijenskega in na verh je postavil križ, rekoč: „Ker bodo po moči sv. Križa premagani in osramočeni sovražniki sv. Križa, naj se povsod in na vsem, kar bomo rabili v vojski, lesketa to sveto znamenje.“ Pogostokrat je tudi zdihoval in molil: „Daleč od mene bodi, da bi se hvalil v čem drugem, kakor v križi našega Gospoda Jezusa Kristusa“.

Janez Hunjadi je večkrat sporočil Kapistranu, naj hiti s svojimi ljudmi proti Belgradu, da dospó še ob pravem času. Odrinil je torej razdelivši jih v dva oddelka. Jeden se je peljal na 5 barkah po Donavi, ž njim je bil tudi Kapistran, pešci pa večji oddelek, so šli po suhem ob bregu reke.

Ko se v Belgradu razširi vesela vest, da jim hiti svetnik na pomoč, nov up prešine serca prebivalcem in pogum malo peščico brambovcev v terdnjavi. Veseli obesijo na terdnjavo in po mestu zastave, do vredno sprejmo svojega rešivca. In ko s terdnjave zapazijo križarje v daljavi, hite jim v slovesnem sprevedu naproti. Janez Kapistran je prišel v mesto dné 2. julija.

Kaker hitro je zvedel Hunjad o tem, mu sporoči, naj pusti nekoliko križarjev v terdnjavi, z drugimi naj pa hiti njemu na pomoč proti mestu, kjer je bil sè svojo peščico vojakov, da za brani sovražniku pot po vodi. Vže ko je prišel v mesto, je zvedel naš svetnik željo verhovnega vojskovodje.

Poveljnik Belgradske terdnjave je pa vendar prigovarjal svetniku, naj ostane v mestu, češ, jako nevarno je iti dalje po Donavi, ker je sovražnik blizu. S tem postavi sam sebe in svoje križarje brez potrebe v veliko nevarnost. Tudi je neobhodno potrebno, da ostane v terdnjavi in sè svojo navdušeno besedo spodbuja brambovce k serčnosti. Pa vse besede so bile zastoj. Kapistran je hotel sè svojo četo k verhovnemu poveljniku, naj se zgodi, kar koli hoče.

Zarano zjutraj opravi daritev sv. maše v terdnjavski kape-li; potem je v pridigi navduševal vojake, naj bodo pogumni in stavijo vse upanje na Gospoda vojenskih trum. Potem se odpelje s tremi barkami križarjev Hunjadu na pomoč. In glej! vže pri tej priliki se je pokazala prav očevidno roka božja, ki je čula nad križarji. Ko se Kapistran pelje po Donavi se svojimi brambovci, je bilo vse mirno in tiho; sonce, ki se je bilo nagnilo vže proti zapadu, je pripekalo sè svojimi žarki; nebo je bilo

jasno, kaker ribje oko, in se odsevalo v valovih mogočne reke. Na enkrat pa se stemni nebo; grozna nevihta nastane z bliskom in gromom. Peneči valovi so žugali barke s križarji potopiti. Kapistran je bil prisiljen stopiti s svojimi ljudmi na suho. Ali glej! komaj so bili na suhem, poneha nevihta in nebo se zopet razvedri. Na onem kraji pa, kjer jih je nevihta prehitela, zagledajo na veliko začudenje turške barke. Ke bi ne bil Bog poslal nevihte, Kapistran in mala peščica križarjev bi bila prišla v oblast Turkom, ki bi jih bili nevsmiljeno pomorili. Roka božja pa je čula nad svetnikom in ga čudovito rešila za namen, za kateri ga je odločila božja previdnost. Zdaj je pa Kapistran tudi sprevidel, da je imel poveljnik terdnjave prav, ko mu je svetoval, naj se brez potrebe ne izpostavlja nevarnosti, in pa, da ne more priti k Hunjadu. Po noči so se vernili križarji s Kapistranom v Belgrad; tudi Hunjad je prišel kmalu v mesto, kjer sta se svetnikom vkrenila vse potrebno za daljno brambo.

3. Bog je bil dal Izraeljce zavoljo njih pregreh Madjanom v roke. Izraeljci kličejo v Gospoda. Gospod se jih vsmili in jim pošlje rešenika Gedeona. Angelj Gospodov se prikaže Gedeonu, in mu obljubi božjo pomoč. V znamenje, da je Bog z Gedeonom, pride ogenj iz skale in požge njegovo daritev. Gedeon postavi ondi oltar Gospodu in podere Baalov oltar. Gedeon se vzdigne se svojimi zoper sovražnike. Znamenje na koži mu priča, da bo Bog rešil po njem Izraelce iz rok njihovih sovražnikov. „Gospod pa je rekel Gedeonu: Obilno ljudstva je s teboj, in Madjan mu ne bo dan v roke, da se Izraelj zoper mene ne hvali in ne reče: Po svoji moči sem rešen. Govori ljudstvu, in oznani da vsi slišijo: Gdor je boječ in plašljiv, naj se verne. Tedaj se je vernilo 22.000 mož, in le deset tisoč jih je ostalo. In Gospod je rekel Gedeonu: Se je veliko ljudstva, pelji jih k vodi, in tam jih bom skušil.“ Gedeon odbere izmedj neštevilne množice tri sto junakov, ki so nosili vodo z rokami v usta. Potem gre ogledat šotor sovražnikov. „Madjani pa in Amalečani, vsa ljudstva od vzhoda, so ležali razkropljeni po dolini, kaker truma kobilic; in tudi kamel je bilo brez števila, ko peska, ki leži po bregu morja.“ Ko tja pride, sliši nekoga pripovedovati sanje, ki so pomenile njegovo zmago. O polnoči se splazi s tri sto junaki v šotor; tam jim vkaže užgati bakle, trobentati, verče razbijati in vpiti. Sovražnika prepade velik strah; velika zmešnjava se počne po taborišču, Madjani se mej seboj moré in zbežé. (Sod. 6, 7.).

Kaker negdaj Gedeonu, tako je hotel Bog tudi starčku Kapistranu podeliti zmago z malo trumo križarjev, ki niso bili vajeni sukati mečev in boriti se sè sulicami. Naj sprevidi svet, kaj premore božja moč!

V malo dneh se je zbrala vsa brezštevilna turška vojska pri Belgradu. Sè vso silo so oblegali mesto, da dobè terdnjavo, ki je ključ do ogerskih in avstrijskih dežel, da, do vse zapadne Evrope. Vso turško silo pred Belgradom cenijo zgodovinarji od 200.000 do 400.000 mož, samih izkušenih in navdušenih vojakov. Nezmerno število kamel in drugih tovornih živali je nosilo potrebne stroje in drugo pripravo za obleganje. 22 velikih po 27 čevljev dolžih in nad 300 manjših kanonov so imeli. Z glavno silo nepadajo terdnjavo, pa tudi v mesto so brez prenehanja streljali. V desetih dneh so krogle iz teh velikanskih topov unanje obzidje popolnoma porušile. Pri Semlinu so pot po Donavi s 60 barkami popolnoma zaperli, da je bilo videti, kaker bi bil most preko široke Donave. Mej tem so pa razne turške čete na vse strani po okolici ropale, požigale in podirale. Vso setev in druge pridelke so vničili. Križarji so prišli v hudo stisko, ker ni bilo nikjer dobiti potrebnega živeža, niti kerme za živino. V strahoviti lepoti se je razprostiral pred očmi obleganih okoli mesta turški tabor s prekrasnimi šotori in mnogobarevnimi zastavami. Mej temi se je odlikovala zastava suljtanova, na kateri se je lesketal zlati polumesec na modrem polji. Vedno je donela iz tabora na ušesa obleganim godba spominjajoč Turke zdaj na boj, zdaj na molitev. — V šotoru so imeli mline, da so mleli žito, velikanske peči, da so pekli kruh, kuhinje itd.; z eno besedo sè vsem so bili prav dobro preskerbljeni. Veliki vezir, paše in drugi turški poveljniki so si bili zmage več ko vsvesti, suljtan pa je prisegel pri prerokovi bradi, da si bo v dveh mesecih podvergel vso Ogersko in v Buda-Pešti imel svoj šotor. Pač ni slutil, da bodo vse te velikanske priprave in neizmerni zakladi, ki jih je tukaj nakopičil, služili le v to, da se poveliča moč najsvetejšega Jezusovega imena in osramoti polumesec Mohamedov.

Ko je Kapistran videl, da Belgrad od vseh strani obdajajo Turki, da se njih moč množi od dné do dné z novimi četami, in nasproti malo peščico kerščanskih vojakov, sklene sklicati skupaj vse, ki so prejeli križ iz njegovih rok. Po sv. maši in pridigi, v kateri je brambovce spodbujal, zapusti dné 4. julija Belgrad.

Seboj vzame še štiri druge redovnike in gre v Petrovaradin. Pri odhodu je rekel brambovcem: „Nikar se ne bojte, ampak branite se hrabro! V malo dneh se vernem stoliko množico križarjev, da se bodo Turki čudili.“

Janez Kapistran zaradi obilnih opravkov skoraj ni imel časa jesti, kaj še počivati; vsak trenotek je porabil, da je pošiljal pisma in sle na razne kraje. Tudi sam je hitel od kraja do kraja, nabiraje križarjev. Terdnjava belogradska je mej tem mnogo terpela od sovražnika. V trojnem krogu so postavili Turki svoje topove okoli nje in brez nehanja streljali na mesto. Skoraj vse stolpe in obzidja, izvzemši notranja, so porušile sovražne krogle. Ko je Kapistranov tovariš P. Taljakoci (Tagliacozzi) nekega jutra maševal v cerkvi, ki je bila v terdnjavi, prileti velika bomba in predere obok; za to so priletele še druge. Vsi zbeže iz cerkve, le pobožni redovnik sam ostane, da konča sv. mašo. Potem pa spravi vso mašno opravo skupaj in jo prenese na bolj varno mesto v terdnjavi, kjer so se tudi zanaprej zbirali k božji službi. V mestu in terdnjavi je postajala sila in beda od dné do dné hujša; primanjkovalo je potrebnega živeža; tudi so se jele prikazovati kužne bolezni, ki so morale od lakote onemogle brambovce. Če tudi so vsi želeli močeniške smerti in so bili pripravljeni za brambo sv. vere dati svoje življenje, vender se jih je polastila neka otožnost in žalost. Angelja miru in tolažbe, Janeza Kapistrana, še ni bilo nazaj. Tudi so imeli le malo upanja, da se poverne; saj je po deželi kar mergolelo Turka, Donava je bila pa vsa pokrita in preprežena sè sovražnimi ladijami. Mej turškimi barkami se je po velikosti in lepoti posebno ena odlikovala. Na njej so bili najimenitnejši Turki. Ta barka prijadra necega dne prav blizu terdnjave. Stiskani obleganci so videli prav dobro turško bandero s polumesecem, ki se je lesketal v zlatu; tudi so čuli veselo godbo in vrišč na barki, s ketere so se razločno slišali glasovi: „Ste vže v naših rokah! Vaš Bog vam ne more več pomagati; ne morete nam živi ujeti, saj je vže vsa Ogerska v naših rokah!“ Na enkrat pa prileti iz turškega topa težka bomba, ki je bila namenjena v terdnjavo in mesto, zgrešivši svoj namen, s toliko močjo v to barko, da se eden del precej potopi, drugi pa razdrobi. Mesto lepe barke so plavali le razni kosovi in bruna po vodi. Iz mej vojakov, ki so bili na barki, se nihče ni rešil. Vse so zagernili v svoje krilo hladni valovi, ker so se derznili preklinjati stvarnika nebes in zemlje. Po-

sadka pa je hitela iz terdnjave lovit po Donavi plavajoče reči, zlasti živež, ki je dobro došel lačnim brambovcem.

Z občudovanja vrednim trudom, ki presega navadne moči človeka, je nabral Kapistran zopet lepo število križarjev. Vseh je bilo nad 60.000 mož. V Slankamenu je nabral tudi precej bark, ladij, in čolnov, kar je imelo biti njegovo brodovje proti turškemu.

Stari, izkušeni vojvoda Janez Hunjadi ni imel upanja, da bo kaj prida dosegel. Izvzemši njegove ljudi in pa plemenitaša Ivana Baraha, ki je prihitel z nekolikimi konjiki na pomoč Kapistranu, so bili vsi drugi križarji priprosti ljudje, ki se nigrdar niso vadili v orožju. Večinoma so bili kmetje, rokodelci, duhovni, učenci višjih šol in drugi, mnogi mej njimi udje tretjega reda sv. Frančiška. Vsa ta Kapistranova armada ni imela potrebnega orožja; le za silo je bila oborožena z meči, vilami, koli, fračami, cepci i. t. d. Topov in pušek ni imela. V resnisi! ne navadne vere je treba, da boš od take vojske upal povoljnega vspeha proti petkrat večji, dobro oboroženi in sè vsemi pripomočki preskerbljeni armadi. Zato se je tudi v boji osiveli vitez Hunjad obotavljal prevzeti vodstvo, češ, kaj hoče s tako sodergo, ki ni vajena boja; obljubil je prevzeti verhovno poveljništvo, če mu plemenitaši pošljejo potrebnih izkušenih vojakov, ki so boja vajeni. — Le na prigovarjanje Janeza Kapistrana je to vendar prevzel, da si po svoji skušnji ni pričakoval niti najmanjšega vspeha brez prav posebne božje pomoči. Seveda more Bog zmago podeliti, kaker mu dopade. Odločil se je torej, da z božjo pomočjo zmaga ali pa kot pravi vojščak vmerje za Jezusovo ime.

Hunjad je dobro sprevidel, da ni mogoče priti na pomoč terdnjavi in mestu, če se popred ne zdrobi turška moč na Donavi. Če tudi je po suhem in morji mergolelo sovražnika, vender se snide s Kapistranom po noči, da se dogovorita o skupnem načertu, po katerem naj se ravnaajo vsi križarji. Za napad na turško brodovje odločita 14. dan julija. Tudi sporočita poveljniku belograjske terdnjave, naj napade Turke se svojimi barkami, kaker hitro bo zapazil, da se pomika kerščansko brodovje od Slankamena proti Turkom. V sili in naglici je Hunjad oborožil sè svojimi ljudmi le eno samo večo barko, ki se je mogla meriti s turškimi.

Ko napoči jutro 14. dne julija zbere Kapistran okoli sebe križarje, ki so bili odločeni za njegovo brodovje. Po sv. maši jih

za boj navdušuje blizo tako-le: „Sprejeli ste iz moje roke, sivega štarčka, križ, da se hočete do zadnje kapljice kervi bojevati za sv. vero. Napočil je dan, da se sè zakletim sovražnikom poskusite in osvobodite hudo stiskane brate. Pod zastavo in brambo sv. križa bojnite se hrabro proti sovražniku najsvetejšega Jezusovega imena. Vsak naj stori po svoji moči, da ne premagajo in ne podjarmijo kerščanskih dežel. Premagani bi bili, če bi šli v boj, da si pridobimo plena. Ker se pa bojnjemo za Jezusovo vero, izročil nam bode Bog sovražnika v naše roke. S tem pa postane naše tudi vse, kar je sè seboj pripeljal. Bojnite se v Jezusovem imenu, in njegova pomoč bo z nami! Obžalujte vse svoje grehe. Sv. Oče so podelili vsem popolni odpustek, ki padejo za sv. vero v boji proti Turku. O moji preljubi otroci! izvoljeni vojščaki sv. križa, ki ste se prostovoljno žertvovali, da rešite kerščanstvo, sedaj pa le nad Turka! Vsi, ki se z nami bojujejo proti skupnemu sovražniku Jezusovega imena, če so tudi ločenci po veri, so zdaj naši bratje in zavezniki. Le ena vez naj družijo vse: **B o j, b o j p r o t i T u r k u!** Jezus, naš gospod in izveličar, naj vas blagoslovi in pošlje svoje angelje, ki naj vas vodijo in čujejo nad vami. Jezus! Jezus! stoj nam na strani!“

S takimi in enakimi pridigami je Kapistran križarje tako navdušil, da so kar hrepeneli po boji proti Turku. Vsi v ognju hite v barke, da se zgrabijo s Turki. Neki plemič, Peter po imenu, je nosil bandero pred našim svetnikom. Hunjad sè svojimi konjiki je spremljal brodovje križarjev po suhem poleg Donave. S tem je hotel zabraniti Turkom vhod na suho, pa tudi pomoč iz turškega tabora. Ko se barke bližajo turškim in se ima pričeti ljuto klanje, povzdigne Kapistran sv. križ kvišku ter zapoje sè svojim spremstvom: „Ecce crucem Domini, fugite partes adversae! Glejte križ Gospodov! bežite sovražne čete!“ S klicem: Jezus! Jezus! stoj nam na strani! se zaženo križarjev ladije v turške. Prične se hudo klanje. Janez Kapistran šviga sè svojo ladijo tje, kjer je videl nevarnost največo, spodbujaje križarje k hrabrosti. Ali glej! komaj se je bitva dobro pričelo, vname se smodnik na barki, na katero so stavili vse svoje upanje, da popolnoma zgori. Vže je jelo po tej nesreči vpadati serce križarjem. Kar na veliko veselje zapazijo, da jim hiti 40 ladji iz mesta na pomoč. Poslal jih je, kaker je bilo dogovorjeno, Hunjadov svak, poveljnik terdnjave Mihael Celago. Zdaj so bili Turki od dveh strani obkoljeni. Pričela se je zdaj

še le prava bitva. Barka se je zaganjala v barko. Križarji so mahali po sovražniku z orožjem, kakeršnega so imeli v roki. E-ni so bili s cepci, drugi mahali z noži in suvali z dolgimi sulicami, tretji metali kamenje ali bili s kijci. Iz terdnjave došli tovariši pa so streljali v turške ladje, da je bilo groza. Nad 5 ur je trajalo hudo klanje na Donavi. Neketere ladije so bile napolnjene kervi, da so do kolena po njej gazili, in da so bili erdeči valovi Donave. Kapistran pa je s povzdignjenima rokama, kaker nek-daj Mojzes, in proti nebu obernjenimi očmi molil za zmago. Veliko turških bark so potopili, 27 dobili v oblast, druge pa več ali manj poškodovali. S temi beže Turki proti taboru, da bi našli tukaj zavetja. Ali ladje so bile tako poškodovane, da jih je Mo-hamed velil zapaliti. Nad 500 Turkov je vtonilo v Donavi, mnogo je bilo pobitih ali pa vjetih. Ta zmaga je Turke poterla, križarje pa navdušila z novim pogumom in upanjem. Tudi posadka v mestu je jela lože dihati, saj je bila pot po Donavi zo-pet odperta. — Tako je Janez Kapistran v Jezusovem imenu zdrobil moč sovražnikovo na Donavi z neznatnim številom križarjev.

Prilika o nebeškem kraljestvu.

Na Švicarskem, v Winterthuru se je rodil okolo srede tri-najstega stoletja, P. Bertoljd Regensburški, frančiškan, eden naj-znamenitših pridigarjev svojega časa. Večkrat je imel tudi do 20.000 poslušavcev. Cele trume ljudi so ga spremljale od kraja do kraja, samo da so ga mogli večkrat slišati. — Negdaj je go-voril o priliki nebeškega kraljestva. Mej drugim je rekel :

Nebeško kraljestvo je podobno njivi, v kateri je skrit za-klad. Ako ga človek najde, proda vse, kar ima, ter kupi tisto njivo, da dobi zaklad.

Ketera je ta n j i v a, ki ji je podobno nebeško kraljestvo? To je sveto kerščanstvo. To je, ker nihče ne pride v nebeško kraljestvo, ako ne iz svetega kerščanstva. V nebo ne pelje no-bena pot iz poganstva, tudi ne iz judovske postave, kaker tudi iz krivoverstva ne gre pot v nebeško kraljestvo. Zato se tudi kerščanstvo, po besedah svetega pisma, imenuje „n j i v a“.

Keteri je pa z a k l a d, ki je v njej zakopan? To je du-

ša vsakega čistega kristjana. Ona je Bogu zelo drag zaklad, tako mu je drag, da je vso svojo kri prodal, da bi si ta zaklad pridobil, ker ga je dobro opazil, kako skrit leži. — Duša je skrit zaklad, nihče je ne vidi, nihče je ne sliši, nihče se je ne dotakne. Ona je skrit zaklad, in zato je prodal vsegamogočni Bog vse svoje, ter je kupil njivo, sveto kerščanstvo, da bo zaklad dobil. — Gospodje, vi kupujete za svoje krajcarje in srebernjake vaše njive! Naš gospod Jezus Kristus je prodal svoje lastno telo ter je kupil njivo, da bi zaklad dobil: čistega kristijana dušo. O predragi kristijani, ljubite vender vsegamogočnega Boga, ker vas je on neizmerno ljubil!

In ko je on njivo z lastnim telesom kupil, to mu ni bilo še zadosti, hotel jo je tudi sam obdelovati. Tako serčno draga mu je bila ta njiva, zavoljo zaklada, ki je bil v njej skrit. Tedaj ni hotel on te njive nobenemu drugemu zaupati, da bi jo obdeloval, kaker samemu sebi, ne patrijarhom, ne prerokom, ne dvanajsterim poslancem, ne angeljem in ne ljudem, nobenemu v nebesih in nobenemu na zemlji; tako draga mu je bila ta njiva, zavoljo zaklada, ki v njej skrit leži: duše čistega kristijana. O vi srečni kristijani! kako serčno bi morali ljubiti Gospoda vsih angeljev, Gospoda vsega sveta, cesarja in kralja vsih kraljev, ki je zavoljo vas sam drevaril. Vi grajščaki plačujete hlapca, ki njivo obdeluje, dajete mu nekaj od svojega; Njemu pa je bila njiva svetega kerščanstva tako ljuba, da je ni pustil drugemu obdelovati, in on Gospod angeljev, je sam drevaril. Drevo mora biti iz železa in lesa. Tako je bil tudi sveti križ lesen, železni so bili pa žreblji, s katerimi so mu bile prebodene roke in noge, in tako je sam za drevo deržal, dokler ni na njem vmerl. Tedaj vidite, dragi kristijani, kako vas je Bog ljubil.

To mu pa ni bilo še zadosti, da je njivo z lastnim telesom kupil, da jo je sam obdeloval in sam po njej drevaril. On jo je tudi sam pognojil sè svojo lastno kervjo. — Kedaj je bila kakšna njiva tako predrago kupljena, tako drago plačana, s takim trudom obdelana in tako ljubeznjivo in serčno pognojena? ker jo je pognojil sè svojo žlahtno in ljubeznjivo serčno kervjo, ker je ž njo bila zemlja oblita. Tako zelo draga mu je bila njiva, sveto kerščanstvo, in zaklad, duša čistega kristijana.

Tedaj vidite, kako serčno vas je Bog ljubil in kako serčno vas je negoval. In zatorej, kaker sam govori in zapoveduje, moramo ga ljubiti iz celega svojega serca, iz vse svoje duše in

sè vso svojo močjo, in svojega bližnjega, kakor sami sebe. Ker nas je tako serčno ljubil, tedaj hoče, da ga tudi mi ljubimo. Ljubezen pa, katero on od nas želi, je edino naše duše in našega telesa zveličanje. Ako je kedo tukaj, ki sam sebi čast in dobro želi, ta naj ljubi Boga iz celega svojega serca, iz vse svoje duše in iz vsih svojih moči, svojega bližnjega pa, kakor samega sebe. Kedor to stori, ta sam sebi privošči vse dobro in vso blaženost, ker ta mu ne bo zginila nigdar več. Nekaj velikega hočem reči: „T a i m a v s e, k a r B o g s a m i m a!“

Življenje zveličanega Egidija Marije od svetega Jožefa iz reda sv. Franciška.

Osmo poglavje.

Preroški duh brata Egidija.

V tem in prihodnjih poglavjih pride na versto najsvitlejša stran v življenji zveličanega moža, namreč njegova prerokovanja in neštivilni čudeži. Vseh naštetih nam ni mogoče, odbrali bomo le nekatere, ker, da bi pripovedovali vse, karkoli jih je tako rekoč nasul po dolgem potu svojega življenja v več ko petdesetih letih, morali bi napisati več debelih knjig.

Brat Egidij je bral iz prihodnosti, kakor iz bukev. Vsak, ki se je obernal k njemu, je mogel biti prepričan, da bo vselej dobil odgovor previdnosti božje, če mu je le moglo to kaj koristiti.

Vboga žena, Marija Jozefina Novembre, zgubi moža in s tem zabrede v največo revščino. Ko sreča nekega dne našega čudodelnika, priporoči se mu v molitev, potem ga pa popraša, ali ji ni Bog odmenil boljše prihodnosti, kakor to, kakoršno mora pričakovati po sedanjih okoliščinah. Častitljivi brat ji prijazno odgovori: „Le zadovoljni bodite, prišel bo dan, ko bote vse drugačno prihodnost pred seboj videli, kakor denes.“ Več ji ne razdene, ker prepusti Bogu, naj ji on da dobro misel, kako bi se ji dal sedanji stan zboljšati. S temi malo besedami zadobi obupna žena zopet zaupanje in ko še Boga poprosi razsvetljenja, sklene,

da bo babica. Ko si pridobi potrebnega znanja, nastopi službo, in sicer s tako srečo, da si je v kratkem spet popolnoma opomogla.

Drugi krat pride brat Egidij v mesto Pucúoli (Puzzuoli) ko se je oženil neki Scipijo Mirabella sè žlahno Marijo Ano Páris. Ravno so imeli svatbo. Ženin lepo prosi služabnika božjega, naj tudi on pride na ženitnino, in ta, ki ni mogel svojemu bližnjemu nigdar odreči, obljubi, da pride. Po pojedini vstane in se hoče posloviti, da bi šel po svojih opravkih. Mlada žena prime po italijanski navadi za rob njegovega plašča in ga poljubi, glasno ihté. Vsmiljeni Egidij jo praša: „Zakaj jokate, draga gospa?“ „O, ker se bojim, da ne bi vmerla za sušico, kaker so pomerli moja mati in oba brata!“ Nato odgovori mož božji: „Ta bolezen Vam bo prizanesla; še celo mati boste več lepim dečakom.“

Te besede so goste seveda še bolj razveselile in mlado gospo zelo potolažile; njen mož pa se je zahvalil Bogu za dobro misel, da je povabil na ženitnino tega izvoljenega moža. Takrat, ko se je začela preiskava o življenji in čudežih Egidijevih, je gospa še živela, in okoli nje cel roj otrok, ki so jo večkrat spomnili prerokovanja, katero jo je negdaj bilo tako razveselilo.

Tole prerokovanje je posebno zato znamenito, ker so ga ovirale posebne zapreke. Zakonska Kajetana iz Riza in Fortunato zadene strašna nesreča, da so jima sinu zavoljo vboja obsodili na galejo. Ko zvedo nesrečni stariši to žalostno sporočilo, grejo precej k bratu Egidiju, da bi jih potolažil in jim tako olajšal britkost. Služabnik božji je ravno takrat zbolel im že ležal. Žalostnemu možu pa reče: „Oče, le pomirite se, nedolžnost Vašega sinu se bo skazala in pet dni po moji smerti ga bodo spustili.“ To nenavadno in natančno določeno prerokovanja se je do pike spolnilo.

Iz naslednjega dogodka vidimo, kako terdno je vedel služabnik božji skrivnosti naklepov božjih. — Piše mu namreč neka gospa iz Martane, da je dobila že šest mertvih otrok, ter ga praša, če bo tudi sedmo dete, ki ga ima roditi, mertvo. Ker brat Egidij šam ni znal pisati, gre k očetu Frančišku in ga prosi, naj odpiše gospej, da bo živelo pričakovano dete. Oče Frančišek meni, da je tako določna terditev tu skoraj prederzna. Egidij pa veli: „Le kar zapišite, da bo dete živelo.“ Oče odgovori: „Ali ne bi bilo pametnejše, da ji pišem, naj se priporoči Materi Božji in zaupa, da bo dete ostalo živo?“ Egidij se nasmeja in zaupljivo reče: „Dobro, pišite, da bom sam opravil devetdnevnicó v čast Materi

Božji in da bo dete prišlo živo na svet.“ Zdaj se vda pater in zapiše, kaker je zahteval Egidij. Za deset let pride o. Frančišek v Martano in najde dete zdravo in veselo. Mati mu pripelje maledga in tudi spozna, da se ima edino le molitvi brata Egidija zahvaliti za tega sinu.

O treh otrocih napoljskega tergovca Alojzija Lavrije je služabnik božji tudi čudne stvari napovedal. Pervo dete, Janezek, zboli in zdravniki reko, da mu ne morejo več življenja rešiti. Oče tega deteta prosi brata Egidija, naj ga obišče, in mu pove, kaj on misli o malem bolniku. Dobri brat precej pride, stopi k bolnemu otroku, ga poboža po licu in mu da malo sladkarije v usta. Potem veli starišem: „Le pomirite se, dete ne bo vmerlo in svoj čas bo izversten delavec v vinogradu Gospodovem.“ Dete je res ozdravelo, zraslo in bilo odločeno, ker je bilo najstareje, da naj bo tergovec, da bi tako tergovina očetova prešla na sina. Sin pa, ko doraste, naravnost reče očetu, da nima veselja za ta stan in da želi biti duhovnik. Oče, nezadovoljen s takim odgovorom, popraša več duhovnikov, kaj naj stori v tej zadevi. Odgovori so bili različni, in zato sklene Lavrija, da se bo o tem še posvetoval z Egidijem in s tem stvar terdno odločil. Brat Egidij je bil sicer zelo bolan, vendar mirno posluša zadevo tergovčovo in potem reče: „Pustite sinu, naj izštudira, ker bo pobožen duhovnik.“ Oče sluša in Janez Lavrija je zares postal eden najbolj pobožnih in gorečih mašnikov napoljskega mesta.

Za pet let zboli nevarno drugo dete Lavrijino, mali Jožek, in tudi sedaj reko zdravniki, da ni upanja, da bi ostal. Spet pokličejo brata Egidija; pa komaj zagleda bolnika, že reče, da bolezen nikaker ni nevarna; le posteljo naj preneso na značnejši in zdravejši kraj, in otrok bo kmalu ozdravel. Mej tem govorjenjem pa zagleda tretjega sina, Francka, ki je ravno tretje leto spolnil. Ležal je v zibki in videlo se mu je, da je čverst in popolnoma zdrav. Komaj ga zapazi Egidij, že reče: „O, kako lep angelj za nebesa!“ Tako je imel navado reči, kader je napovedal smert malih otrok. — Kaker je rekel, tako se je zgodilo: Jožef ozdravi, Frančiška pa za malo dni spravi nagla bolezen s tega sveta.

Bratu Egidiju se je sploh mnogokrat primerilo, da se njegovo menenje ni vjemalo sè zdravnikovim, in da je na zadnje le njegova obveljala. — Gospod Kajetan Klemente se gre nekega dne sprehodit k morju sè svojo gospo. Nevtegoma nastane hud

vihar in gospa Kajetanova, ki je bila v osmem mesecu, se tako preplaši, da se zgrudi v hudih bolečinah. Prinesó jo domov in poklicani zdravniki reko, da sta mati in dete v veliki nevarnosti. Kajetan se vstraši in da hitro poklicati brata Egidija, da tudi on pové, kaj misli o tem. Precej pride, in še preden se mu je vse dopovedalo, reče: „Njena ura še ni prišla, še le prihodnji mesec, po prazniku rojstva Matere Božje, se bo tudi ona znebila sadu.“ In res se vernejo bolečine 17. septembra; spet pokličejo Egidija in ko pride, oznani pred vsemi pričujočimi: „Ura rojstva je tu; kader se dete rodi, mi pridite povedat.“ Naslednjo noč žena rodi in ko Egidij drugo jutro pride, že na stopnicah reče: „Dete se je rodilo sinoči četert na devet, ravno takrat, ko smo šli na kor molit. Ime Gospodovó bodi hvaljeno!“ Nihče pa mu ni prej povedal časa in ure poroda.

Irena Maca, žena Ludovika Rozalija, je pri ponesrečenem porodu toliko preterpela, da so zdravniki rekli, Irena ne bo nikoli več mati. Mož Ludovik potoži to nesrečo Egidiju, ta mu pa vesel reče: „Še leto ne bo preteklo in žena Vam bo prinesla lepega dečka; dajte mu ime Francišek.“ Ko po napovedanem času Ludovik Rozalija spet pride k Egidiju ter mu naznani, da ima res že sinu, mu reče ta: „Prihodnje leto boste spet sinu dobili, tega pa kerstite za Jožefa.“ To drugo prerokovanje se je ravno tako spolnilo, kaker prvo.

V ravno takem slučaju so zdravniki tudi Mariji Kontijelo, Soargatovi ženi, odpovedali otroke. Tudi tu pokličejo služabnika božjega; ta pa bolnico komaj zagleda in že reče: „Jaz grem hitro proč; komaj bom zunaj in dete bo na svetu; bo pa angelj za nebesa!“ In besede njegove so se natanko spolnile.

Castitljivi brat je pokazal vselej posebno veselje, kader je napovedal smert malih otrok, in na krajih, kjer so bili taki otroci, mu je prav prijetno dišalo; občutil je nekak nebeški duh. Ko pride nekega dne h Kajetanu Klemente, ki ga je naprosil, naj bi bil njegovemu otroku kerstni boter, že na stopnicah vesel zakliče: „O kako rajsko lepo diši tam doli, kaker tu gori!“ Pa kaj je bilo tacega? Klementu je vmerlo ono dete, drugo se je pa rodilo in zdolaj v hiši, pri tleh, je tudi vbogemu delavcu pobrala smert otročička.

Pater Benedikt, nekedar defnitor ali starešina v redu, hudo zboli. Upanja ni več, da bi še ozdravel, ker že pojemlje. Francišekani stoje pri postelji in molijo za njegovo dušo. Tudi Egidij

se jim malo kesneje pridruži, da bi molil. Ko pa stopi v celico in vmirajočega očeta zagleda, se oberne k bratom in reče: „Bolnik še ni v nevarnosti in ne bo od te bolezni vmerl!“ Redovniki pač niso vedeli, ali bi verjeli tem tako za terdno izgovorjenim besedam; preveč so bila očitna znamenja bližnje smerti. In vendar je Egidij resnico povedal, ker oče Benedikt spet popolnoma ozdravi.

V takih primerljajih je Egidij svojo misel po navadi šalji-vo povedal, in s tem precej razpodil vse skerbi. Tako so zdravniški rekli markizi Mastrili-Frijoci, da njenemu desetletnemu vnuku Lorencu ni več upati zdravja. Žalostna gospa da Egidija poklicati. Ta pa, komaj da zagleda dečka, že vesel reče: „No, tu imamo bolnika, ki bo še marsikoga gledal vmirati!“ Ko se je začela cerkvena preiskava o Egidijevev življenji in delovanji, je bil mladi markiz še popolnoma zdrav.

Pri neki drugi priložnosti vendar pa besede Egidijeve niso bile tako prijetne markizi Mastrilijevi. Nekega dne mu pride sê solznimi očmi potožit, da je njena snaha, Marija Maruli, nevarno bolna. Egidij odgovori: „Ni Vam treba jokati, milostljiva gospa, ker, čeravno mora vaša snaha vmreti, bo vendar tako srečna, da pojde precej po smerti v večno zveličanje.“ In res je vmerla gospa Maruli, v rodu z Askoljskim vojvodom, kaker svetnica in je zapustila še mlada to solzno dolino, da mej zveličanimi prejme in vživa plačilo za obilna dobra dela in lepe čednosti.

Ta služabnik božji je tudi večkrat napovedal, da bo kedo na nagloma vmerl. Nekega dne je bil ravno v Sokavu, mali vasi blizu Puculov, kar stopi k njemu žena Rozalija Čirtola in ga pobara: katero „numero“ naj stavi v loteriji, da bi zadela. Ta igra je po Italiji zelo razširjena in hrepenjenje po bogastvu zapeljuje ljudi, da poskušajo in iščejo včasi res prav čudna pota, da bi vjeli srečo. Zato se primeri, da tudi duhovnika ali redovnika poprašajo, katerega zavoljo krepostnega življenja sploh čislajo, da bi od njega zvedeli tisto srečno „numero.“ Se ve, da tudi dobe, kar jim gre, če tudi ne vselej tega, kar je dobila ta Rozalija. Egidij ji namreč odgovori: „Rozalija, Rozalija, kako imate vendar lepo ime! Mesto da bi tako letali za posvetno srečo, Vam svetujem, da se spravite z Bogom, ker Vas v kratkem zadene velika nesreča.“ Te besede so vse pričujoče zelo genile; začeli so jih na vse strani presojevati in vgibati, da bi jih vgenili. Na zadnje razsodijo, da ji bo berž ko ne kak otrok veliko žalost prizadel. Ali pravi pomen teh besedi se je imel kmalu po-

kazati. Za kake štiri leta po tem dogodku se Rozalija hudo spre z neketerimi kokošarji, katerih kuretina ji je po polji veliko škode napravila. Posebno enega mej njimi je razserjena ženska prav posebno razžalila in ta zdaj misli, kako bi ji vernil. Ko gre Rozalija tistega večera po dvorišči, skoči ta hudobni človek izza skrivališča in vmori nesrečno ženo tako rekoč na pragu njene lastne hiše.

Mož božji je včasih oznanil tudi oterpjenim grešnikom, ki so milosti božji terdovratno zapirali svoje serce in stanovitni ostali v nespokornem življenju, da jih bo zadela sodba božja.

Cecilija Esposito je gerdo živela. Na slabem imenu je bila zavoljo odertije, pa tudi zaradi mnogih drugih pregreh. Neke nedelje pride mimo njene hiše neki Kagarda z obema svojima hčerama, obe v novi obleki. Cecilija jih vidi z okna in začne zmirjati in sramotiti očeta in hčeri, kar je najgerje mogla. Kagarda seveda se zavzame za svoje otroke in s krepkim obnašanjem zaveže ženski jezik. Za nekoliko dni sreča Kagardova žena brata Egidija ravno pred samostanom. Ta omeni v pogovoru tudi Cecilije ter pravi: „Ni vredno, da se še zmenite zato klepetuljo. Bote videli, da jo bo v kratkem zadela roka božja.“ Kmalu nato se skrega Cecilija s žensko, s katero je do tedaj v miru živela in kateri je bila tudi nekaj malega v rodu. Kaker burja prileti k gospodarju hiše, v kateri je ona gostovala in svojo nedanja prijateljico tako očerni, da ji gospodar precej stanovanje odpove in jo zapoditi vkaže. Cecilija se zdaj verne zadovoljna domov. Med potjo pa jo začne nevtegoma hudo bosti in ščipati. Lekar, ki je imel blizu lekarno, ji da sicer neko zdravilo, pa ji ni nič pomagalo; še huje ji je bilo po tem. Od velikih bolečin skoraj iz uma prosi, naj jo neso na nosilnici domov, kar se tudi zgodi. Ko pridejo pred njeno hišo, zgubi nesrečna žena serčnost, da bi jo še v hišo prinesli, in prosi, naj jo neso v hišo njene matere. Preden pa ž njo tje pridejo, jo strese hud mraz, lice obledi kaker pri merliču, kerč v obrazu pokaže, da je smert bližu. Nosilci postavijo nosilnico na tla in stermé gledajo, kaj se godi. Le še nekoliko trenutkov in nesrečnica je stala pred sodnjim stolom božjim.

Razun takih prerokovanj so bili bratu Egidiju znani tudi dogodki, ki so bili daleč od njega, in to tako natanko, kaker da se gode pred njim. Nekoliko zgledov.

Anton de Gracija je imel več ribarskih ladij na morji in je

ravno hud vihar zdijval in minilo je že več dni, barke pa še nobene ni videti. Po vsej pravici se je bal, da so se mu vse potopile. Žena njegova priteče vsa prestrašena k bratu Egidiju in mu pove, kako in kaj. On pa potolaži žalostno ženo ter ji reče: „Nič se ne bojte, barke so sicer na viharji terpele, pa so zdaj že popravljene in jutri še pred zoro bodo že tu.“ Tako je tudi bilo. Napovedani čas so tudi barke prišle. Vodniki njihovi so bili terdne vere, da jih je rešila le prav posebna pomoč iz nebes, ker se je več bark blizu njih v tej strašni vihri z ljudmi vred potopilo.

Egidijevemu preeroškemu duhu kako stvar prikriti, je bil prazen trud. Pregledal je v duhu najbolj skrite reči. — Ravno advent je bil in morje je bilo zadnji čas tako viharno, da o. gvardijan iz samostana sv. Paskalja in mogel redovnikom rib preskerbeti. Adventno nedeljo naroči bratu Egidiju, naj gre v mesto in naj še enkrat poskusi, če bi se dale kake ribe dobiti za samostan. Egidij se precej napravi na pot. Po kratkem premisleku gre k Zukarijelu, tergovcu z ribami, in ga prosi, da bi mu dal nekaj rib za samostan. Ali vse kar je imel Zukarijelo, je bila ena sama velika riba, palombo ji pravijo Italijani, ki jo zavoljo izverstne slasti prav posebno čislajo. Tergovec bi jo bil rad prav drago prodal, in da bi si sam lahko zbral kupca po svoji volji, jo je imel skrito v kleti. Ker je Egidij prosil ribe v dar, ga tergovec ni bil nič kaj vesel. Zato mu tudi na prošnjo odgovori: „Jako mi je žal, da Vam denes ne morem nič dati; morje je bilo tako viharno, da se ni moglo nič vjeti, in toraj tudi sam nimam rib.“ Egidij se mu nasmeji ter mu reče: „Prinesite mi vender tistega palomba, ki ste ga skrili v kleti. Petnajst funtov vaga in ga bo ravno dosti zame.“ Te besede moža Božjega so ga spravile v silno zadrego; čudenja ni vedel, kaj bi storil; vender pa popraša Egidija, od kodi to ve, da ima ribo shranjeno. „Od kod bi to vedel“ mu preprosto odgovori. „Saj imamo ravno zdaj duhovne vaje in torej nismo v nikakeršni zvezi z unanjim svetom. O. gvardijan me je le zato v mesto poslal, ker nismo imeli rib.“

Zukarijelo gre zdaj v klet po skritega palomba. Ko ga prinese, se hoče najprej prepričati, če je vgenil brat težo ribe. In res je vagal ravno toliko. Z veseljem ga potem izroči Egidiju in cel dan pripoveduje okoli to čudno dogodbo, tako da jo kmalu ves Napolj zve, kar je zelo pripomoglo, da so jeli imeti Egiptija za od Boga razsvetljenega moža.

S tim posebnim darom božjim, da je ta izvoljenec videl v prihodnost, je tudi nekemu svojemu dobrotniku prav posebno pomagal.

V samostanu sv. Paskalja je bila navada, da so velike praznike neketere samostanske dobrotnike povabili na kosilo. Brat Egidij povabi tak dan samostanu zelo vdano družino Milozovo, in da bi tudi pobožna gospodinja mogla zraven priti, dobi Egidij privoljenje, da sme vso družino pogostiti na vertu, samostanu nasproti. Če tudi ni bilo kosilo nič posebno, so bili vendar vsi gosti veseli, posebno zavoljo sreče, da so smeli z bratom Egidijem skupaj pri mizi sedeti. Nagloma pa Egidij vstane in z neko posebno skerbjo popraša gospoda Miloza, če je pustil kakega človeka doma. „Nisem“, odgovori Miloza, „kaker vidite, je vsa moja družina tukaj.“ Ali ste tudi hišna vrata dobro zaperli? „Seveda, dragi brat, jez sam sem jih zaklenil.“ „Kedo ima pa ključe?“ „Jez jih imam, pri sebi.“ Videti je bilo, da brat še ni zadovoljen s temi odgovori, ker reče: „Mislim, da bi bilo dobro, ke bi koga domov poslali, da pogleda, če so res vrata dobro zaperta.“

Ker sta gospod in gospa Miloza veliko zaupanje imela v božjega služabnika, ju je jelo po tem popraševanji skerbeti, posebno gospoda, ker je v miznici imel spravljenih tisoč cekinov, ketere je mislil drugo jutro odposlati v Palermo. Precej pošlje svoja dva sina domov, da pogledata, kaj bi bilo. Ko prideta pred hišo, že vidita, da je v vratih ključ, ki ne gre več ne notri, ne ven. Hitro pokličeta ključavničarja, in ta jima precej pove, da je ključ v vratih ponarejen tatinski ključ. Ko se silo odpro vrata in v hišo pridejo, so bili tatje že zginili, vendar niso nič odnesli, ker sta jih splašila sinova, katerih se niso še tako hitro nadjali. Ušli so na sosedovo hišo in od tam zbežali.

Tudi tole je spomina vredno. Ko so si Francozi prilastili Napolj, je mnogo činovnikov Napoljskega kralja Ferdinanda IV. zgubilo svojo službo, kaker smo to že enkrat povedali. Sila jih je prignala, da so si začeli kruh služiti s kakošno obertnijo. Paskalj Stela, negdaj konjiški stotnik, je raje pustil dobro službo kaker da bi služil novega gospodarja, ki se je deželi vsilil. Tudi on je bil zdaj prisiljen, da prevzame kak obert. Najme si malo pekarijo, katero oskerbuje z nekoliko delavci. Brat Egidij je moža prav dobro poznal in je navadno tudi k njemu hodil po miloščino. Nekega dne ga vidi zelo otožnega in poparjenega. Ko sta-

rega vojaka povpraša, čemu je tako klaveren, se ta najprej ostro nad njimi otrese: ko ga mož božji spet z lepa začne popraševati, mu na zadnje venderle razodene. Pregledal je, pravi, vse svoje zapisnike in zračunil, da mu kupčija od dne do dne bolj peša in zguba je gotova; zato je tako pobit. Egidij ga pazljivo posluša; nekoliko časa se zamisli, potem gre v pekarno, kjer skerbno vse pregleda. Na strani zapazi vrata. Ko popraša, čemu ta vrata, mu odgovore, da se todi gre k vodnjaku. Brat prime za konec svojega pasu in ž njim blagoslovi vodnjak. Zatim zapazi vrata na drugi strani pekarnice. Gospodar Stela mu pove, da so ta vrata za v dervarnico. Služabnik božji tudi ta prostor ravno tako blagoslovi in ven grede reče: „Sicer Vam moram svetovati, da natančneje pazite na svoj obert.“

Takemu govorjenju in vsemu Egidijevemu obnašanju se stari stotnik zelo čudi. Hitro gre k ženi in ji pove, kako in kaj. Žena je dobro vedela, kam da merijo besede in obnašanje svetega brata in zato svetuje možu, naj kraje, ketere je Egidij blagoslovil, skerbno pregleda. Stela jo sluša, ali kako se začudi, ko najde na obeh krajih mnogo kruha po peki, ki so ga gotovo njegovi delavci tam poskrili. Zdaj spozna, od kodi njegova zguba in ker od zdaj bolj pazi na svoje delavce in je tudi bolj zbirčen pri njih, si tudi kmalu spet opomore.

Brat Egidij je pregledal tudi najbolj skrita kota serca človeškega in je sè svojo odkritoserčnostjo večkrat grešnike osramotil.

Nekega dne ga pride klicat brat Mihael. Reče mu, da ga neznana gospa čaka v sakristiji. Pri teh besedah se spremene Egidiju barve na licu; na obrazu se mu bere neka razdraženost. Vender gre doli, kjer ga gospa čaka. Ko jo zagleda, ji precej ostro reče: „Kaj iščete tukaj? Ali ste si prizadeli, da bi se spravili z Bogom? Pojte in opravite skesano spoved, potem pridite sem.“ Pri teh besedah obledi nesrečna ženska in se začne strahu tresti; potem počasi in molče odide. Žalibog, da ni slušala dobrega sveta služabnika božjega in ni je bilo več videti. Brat Egidij jo prej ni nigdar videl in je mogel tedaj njen dušni stan le po božjem razsvetljenji poznati.

Drugi pot pride ravno iz cerkvice sv. Jožefa, ko stopi k njemu neki stotnik ali kapitan, da mu poljubi roko. Brat Egidij še ni nikoli videl tega moža, toda videl mu je v vest, vso omadeževano sè skrivnimi grehi. Hitro vmakne roko in mirno pa ostro reče: „Kedaj boste napravili konec grešnemu življenju

z dobro spovedjo?“ Stotnik molči. Potem mu napove Egidij, da bo vmerl kmalu in nespokorjen, ako se ne poboljša in terdno ne spreoberne. Te strašne besede so stotnika silno pretresle, ali vendar ni imel toliko poguma, da bi bil zapustil grešno zvezo in tako se je v kratkem spolnilo, kar mu je bilo zažugano; vmerl je nagle smerti, in ni prejel prej sv. zakramentov.

Moljki, blagoslovljeni in z odpustki obdarovani.

Vže večkrat smo govorili o molitvi rožnega venca. Omenili smo tudi odpustke, katerih se moreš vdeleževati, ako moliš rožni venec na moljek blagoslovljen z odpustki. V tem zvezku pa hočemo povedati: iz kakšnih jagod mora biti moljek, da ga moreš dati blagosloviti z odpustki, gđaj zgubi odpustke in gđaj ne.

1. Z odpustki moreš dati blagosloviti moljke, ki imajo cinaste, svinčene, železne, jeklene, koraldaste, iz biserne matice, jantarjave, postekljene (email), alabastrove, marmorjeve, kristalove jagode. (S. C. I. 29. febr. 1820.)

Tudi slonokoščeni ali leseni moljki se smejo blagosloviti z odpustki. (P. Schneider: die Ablässe 1881.)

Moljki smejo biti še celo, ne da bi škodovalo blagoslovu z odpustki, iz takih tvarin (reči), ki se rade zdrobijo, pokvarijo ali porabijo. Pripuščeno je tudi steklo, ki je jedernato, ne po sredi votlo. (S. C. I. 1. marc. 1820, primeri S. C. I. 27. marc. 1832. Tako Marien-Psalter 2. Jahrg. 1879. P. I. Schneider: Die Ablässe 1881.)

2. Blagoslovljeni moljki zgubijo odpustke:

a) sè smertjo svojega gospodarja. Nobenega odpustka se ne vdeležiš, ako se poslužiš blagoslovljene reči, katero si našel ali podedoval; moreš jo pa dati vnovič blagosloviti z odpustki. (Na zprašanje: utrum post mortem domini alter acquirat dominium indulgentiarum? je odgovorila sv. kongregacija odpustkov 10. jan. 1839.: Negative, quia indulgentiae non transeunt personam prioris domini.)

b) Moljek zgubi odpustke, ako ga posodiš drugemu z namenom, da se bo vdeležil odpustkov, potem ko si ga sebi odmenil in rabil. (P. Schneider Die Ablässe. 1881.)

c) Blagoslovljeni moljki zgubijo odpustke, ako jih prodaš bodisi po povišani ali pa ne povišani ceni. (S. C. I. 22. febr. 1847. in 16. jul. 1887, Marien-Psalter 2. Jahrg. 1879.) Blagoslovljenih reči ne smeš prodajati potem, ko so prejele blagoslov in odpustek. (Dekret 5. jun. 1721.) Kupci nimajo tedaj božjih marter, medalj, moljkov i. t. d. blagosloviti dajati z odpustki, potem pa prodajati, še takrat ne, ako bi jih prodajali po ravno tisti ceni, po kateri so jih kupili. Tudi ne gre kupovati križev, moljkov, medalj i. t. d., da bi jih dal blagosloviti z odpustki in jih potem razdelil raznim osebam, od katerih prejmeš zanje le toliko, kolikor te stanejo. Zakaj, ni gotova reč, če ohranijo razdeljene reči svoje odpustke. (Non practice tutum, tako je odgovorila sv. kongregacija 31. jan. 1837. škofu Brüggeskemu.). Vsled drugega odgovora (2. oktob. 1840.) še celo vbogi duhovniki, ako dajo vernikom z odpustki blagoslovljene moljke, ne smejo sprejemati denarja, za keterega so jih sami kupili: zastonj dati jih morajo, sicer zgube odpustke. Ravno taka je sè vsemi rečmi, ki so poprej blagoslovljene, postavim škapulir i. t. d. Sprejeti smeš vender kako miloščino; pa te miloščine ne smeš nakladati komu za dolžnost, ne naravnost, ne nenaravnost. (P. Schneider l. c.) Sveti zbor odpustkov je določil (16. jul. 1887.), da moraš z odpustki blagoslovljene reči zastonj dati, zakaj drugači zgubijo odpustke. Udje tretjega reda, ne kupujte tedaj reči, ako vam reče prodajavec, da je blagoslovljena z odpustki, ker zgubi odpustke, kakor hitro jo proda. Ako želiš imeti z odpustki blagoslovljen moljek, kupi si še ne blagoslovljenega in daj ga blagosloviti duhovniku, ki ima to pravico.

d) Moljek zgubi odpustke, ako ga komu daš ali zamenjaš z drugo rečjo, ko si ga vže rabil in se vdeleževal njegovih odpustkov (si quis rosarium jam suum fecit, nempe eodem utendo et indulgentiam lucrando), v tem slučaju prenehajo odpustki za oba. Tako je modro sklenila cerkev, da zapreči razvade. (S. C. I. 26. nov. 1714. in 10. jan. 1839. primeri S. C. I. 16. jul. 1887. Müller: Theologia Moralis lib. 3. §. 181. ed. 2. Linzer Quartal-Schrift. 1887.)

3. Moljki ne zgubijo odpustkov:

a) ako se preterga nit, vervca, bodi si, da si jo sam radovoljno raztergal, da spraviš jagode na verižico, bodi si ne radovoljno in po naključji. Moljek tudi ne zgubi odpustkov, ako se raztresejo vse jagode, ali če ostanejo le neketere na vervci. (S.

C. I. 10. jan. 1839). Zakaj, kaker piše P. Schneider v vže imenovani knjigi, odpustki so zvezani samo z jagodami, ne pa z vervco ali verižicami.

b) Sv. kongregacija odpustkov je določila 10. jan. 1839. in 30. avg. 1847., da ne zgubi moljek odpustkov, ako zgubiš 4 ali 5 in še več jagod, samo, da je na moljku veči del starih, blagoslovljenih jagod (*dummodo calculi seu globuli in majori eorum parte perseverent.*)

c) Ako posodiš moljek drugemu pa le s tem namenom, da bo nanj zmolil rožni venec brez odpustkov. (S. C. I. 10. jan. 1839.)

d) Ako si nisi še prilastil moljka (ali druge z odpustki blagoslovljene reči), ako ga še nisi rabil in se nisi še vdeležil njegovih odpustkov in ga drugemu podariš, ne zgubi moljek odpustkov (S. C. I. 12. marc. 1855. in 16. jul. 1887.), da še celo ta, kateremu si podaril tak moljek, ga more dati tretjemu, dokler ga ni sam rabil in se ni še vdeležil odpustkov. Tretji pa ga ne more več dati četertemu z odpustki. (Dekret Aleksandra VIII. 6. febr. 1657, S. C. I. 26. nov. 1714. Müller l. c. Linzer Quartal-Schrift 1887.)

e) Moljek ne zgubi odpustkov, ako ga daš blagosloviti z raznimi drugimi odpustki, kaker: z apostoljskimi, svete Birgite, samo, da opravljaš (ponavljaš) terjana dela. (S. C. I. 1. marc. 1820.)

(— A. —)

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

Mirnost in veselje v terpljenju.

Moder pobožen opat je rekel učencu, ki je bolan in zavoljo terpljenja jako žalosten bil: „Ljubi sin, ne žaluj preveč zavoljo svoje bolezn! Telesna bolezen služi v dušno zdravje. — Kedor je železo, ga ogenj bolezn izžari in erje očisti; kedor je pa zlato, ga popolnoma očisti in poskusi. — V bolezn, v terpljenju, v bolečinah Bogu se zahvaljati, stavili ga in častiti, to je služba božja, Gospodu prijetniša od največih žgavnih darov. — Kedor tu na zemlji Boga hvali in slavi v terpljenju, ga bo kedaj sè svetimi angeli v nebesih hvalil in častil v veselju“.

Mož brez skerbi za življenje in brez smertnega straha.

V kočo svetega Hilarija stopita človeka derznega pogleda in divjega obnašanja. Zdela sta se mu, da sta roparja, in to sta res tudi bila. „Kaj bi ti storil“, izpregovori eden izmed njiju, „ke bi te roparji obiskali?“ „Kedor nič nima“, odverne Hilarij, „njemu se bati ni treba, da bi ga oropali.“ „A moreva te“, oglasi se drugi, „spraviti iz življenja“. „To pač moreta“, odgovori Hilarij mirno; „pa kedor ima dobro vest, in zatoraj more upati boljšega življenja, se ne boji smerti“. Roparja sta stermela nad toliko mirnostjo in neprestrašenostjo svetega moža. „Odslej zanaprej“, sta dejala, „ne bova nič več ropala. Zdaj jasno vidiva: dobra vest je večji zaklad, ko vse bogastvo sveta“.

Veselost v smerti.

Pobožen starec je ležal na smertni postelji. Videti je bilo, da spi. Žalostni in tiho so stali njegovi učenci okolu njegga. Nato se trikrat nasmehlja kaker v sanjah, in potem odpre oči vedro in veselo. Učenci ga prašajo, čemu se je trikrat nasmehljal. „Pervič je šlo mimo mene“, odgovarja starec, „vse veselje, bogastvo, vsa slava in veličastnost sveta; in moral sem se nasmeljati, da se hočejo ljudje tolikanj truditi za take stvari, ki minevajo kaker lužni mehurji. — Drugič je šlo mimo mene vse terpljenje mojega življenja, pa sem se veselil, da je zamie izgubilo vse ternje, in da je prišel čas, ko mi ima nositi cvetlice. — Tretjič se mi je pokazala smert ko prijazen angel nebeški, in nasmeljati sem se moral, da se ljudje tako boje in strašijo te svoje največe dobrotnice, ki jih hoče rešiti vsega terpljenja, ter jih pripeljati v večna stanovišča“. Veselo zapre oči, in — vmerje.

Tri podučne podobe.

Arsenij ni mogel nekoč zatisniti oči ponoči. Bdel je na svojem ležišču, pa premišljeval je, kako je to, da se toliko ljudi na tem svetu ne oprosti, da jih torej toliko ne pride v nebeško kraljestvo. V tem zaspi. Uzroki tega so mu bili naznanjeni, kaker svoje dni starim prerokom, v sanjah, in sicer v trojni prikazni. Neki glas pravi: „Glej!“ Puščavnik vidi zamorca, ki je sekal derva v gozdu, jih nasekal veliko butaro, ter jih izkušal

odnesti. Ker se mu je pa zdela kopa prevelika in pretežka, gre, naseka še več dervi, ter jih naloži na kopo, da je bila germada še večja in še težja. Prikazen izgine. — Spet zakliče glas: „Glej!“ Puščavnik vidi človeka, stoječega kraj jezera, ki je zajemal vode, ter jo izlival v veliko posodo. Toda posoda je bila povsod oškodena, na vseh straneh je imela poke in rege, voda je tekla torej vunkaj ob straneh in skozi dno. Kolikerkoli si je mož prizadeval, da bi napolnil posodo, vse trujenje je bilo zastonj. Izgine tudi ta prikazen. — Tretjič je slišal puščavnik klic: „Glej!“ pa vidi tempelj, čiger vrata so bila zaperta. Dva moža sta nosila dolgo bruno na ramah, ter sta htela oba v tempelj, in prepirala sta se, kedo pojde prvi. Nihče ni hotel popustiti drugemu, in zavoljo vstričnega bruna nista mogla notri. — Arsenij premišluje te tri prikazni, in mu je bilo dano, da je našel njihov pomen. Zamorcu, ki je derva sekal, in ki si je breme še bolj obtežil, ker se mu je videlo pretežko, so podobni vajeni grešniki. Grešnik iz navade bi se pač pokoril in se poboljševal; ali ker se mu to zdi pretežko, gre, in spet greši, in tako naklada greh na greh. Človeku pri jezuru, ki je poterto posodo napolnjeval z vodo, a zastonj se vkvarjal, so podobni ljudje, ki delajo pač marisiketera dobra dela, ki se pa ne ogibljejo skerbno vseh grehov in napak, ter jih ne popravljajo, in tako vničujejo še ono dobrega, kar store. — Možema s težkim brunom na ramah, ki sta bila prevzetna in napuhnena, ki sta se pričkala za prednost, ki toraj nista mogla oba naenkrat v tempelj, so podobni oni ljudje, ki so sicer zadeli breme ostrega življenja, pa so samopravični, napuhnjeni, jezljivi, prepirljivi, in toraj ne hodijo po potu, pokazanem od Kristusa, ki je dejal: „Učite se od mene, zakaj jaz sem krotak in ponižnega serca, pa bote našli mir svojim dušam.“

Prilika.

Navada, da se svetniki malajo se zlato svetlobo okolu glave, je dala nekemu očaku to le priliko. — Dva brata sta skupaj živela v celici. Dosegla sta toliko svetost, da je eden videl okolu glave drugega zlate žarke. O postnem času obiše eden teh bratov starega puščavnika, ki je prebival v bolj divjih krajih puščave, in ki so ga imeli za prav svetega. Pobožni starec je sedel ravno pri večerji. Mladi brat misli sam pei sebi: V moja usta v postu ni drobtinice in ne kapljice vode, preden sonce ne zajde, ta je pa že zdaj, gotovo tri ure pred sončnim zapa-

dom. On ne more biti pobožni mož, za keterega ga imajo. Brat vender pritaji svojo nejevoljo, ter se verne domov. Ko vstopi v svojo celo, zakliče mu sobrat prestrašen: „O ljubi brat! kaj si storil? Zlata svetloba okoli tvoje glave ti je vsa izginila.“ Drugi brat je bil silno žalosten. Premišljuje, in nazadnje de: „Oh, napuh se mi je prikral v serce, in ta je prepodil ljubezen iz njega. Tolikanj sem čislal svoj post, da sem grajal tega pobožnega starca, od keterega se ne more zahtevati tolika ostrost. Kedor pa nima odkritoserčne ljubezni do bližnjega, tudi nima prave ljubezni do Boga; in komer manjka ta dvojna ljubezen, oni je še daleč od prave svetosti. Dobro izprevidim: Vse naše vaje in čednosti nam ne koristijo nič, ako nas ne delajo ljubezniviše do Boga in do ljudi. Celu škodijo nam, ako se z njimi ponašamo, ter se v sercu črez druge vzdigujemo in jih zaničujemo.“ Še ponoči je hitel k staremu puščavniku, prosit ga odpuščanja, in ko se verne drugi dan, mu je bila svetloba okolu glave še večja.

Zahvala za vslišano molitev.

Od Sv. Trojice :

Bila sem v strašnih dušnih bolečinah zaradi svojega moža. V tej veliki sili se obrnem k svetemu Antonu s prošnjo, da ako bom uslišana, bom v Cvetje naznanila; in bila sem v resnici uslišana, ne le samo sedaj, temuč že veliko krat poprej, za kar naj bo čast, slava in zahvala ljubi Devici Mariji, sv. Antonu in sv. Frančišku.

M. S.

Iz Novegamesta :

Zbolel mi je sinček za boleznijo v vratu in že se mu je precej zboljšalo, ali bolezen se mu poverne. V tej stiski se za-tečemo nas več z 9dnevnico k presv. sercema Jezusa in Marije in k sv. Antonu Pad. in obljubim v „Cvetji“ razglasiti, če bomo uslišani. In res je ljubi Bog dal, za kar smo ga prosili, da mi je osdravel sinček.

M. K.

Iz Mirne peči 2. dne marca 1889.

Bilo je minule božične praznike, da mi je žena močno zbolela. V tej veliki sili se zaupljivo obrnem do Marije, matere

usmiljenja, sv. Jožefa, sv. Frančiška Seraf. in svetega Antona Padovanskega s prošnjo, da bi sprosili pri Bogu ljubo zdravje, če je božja volja, da še ozdravi, in z obljubo v „Cvetju“ naznaniti, če ozdravi; in zdaj, hvala Bogu, je zdrava. S tem spolnim mojo obljubo in prosim vse čislane čitatelje, da naj se sleherni zaupljivo oberne do teh naših pomočnikov in prijatelov Božjih v vsaki nadlogi.

P. T., tretjerednik novomeške skupščine.

Iz goriške okolice:

Bila sem v veliki skerbi zaradi enega svojih otrok. Da je molitev v vsaki sili zanesljiv in izdaten pripomoček, mi je bilo že iz mladih let znano; posebno sem pa v zadnjih letih slišala in brala, da je dobro v veliki potrebi se obrniti z molitvijo k presv. Sercu Jezusovemu, k naši Ljubi Gospej presv. Serca in k sv. Antonu.

Tem začnem priporočati vsak dan svojega otroka, in obljubim, da če bom vslišana, objavim to v Cvetju sv. Frančiška. Dolgo sem že molila in začela se že bati, da bo vse zastonj; vendar ne neham in stanovitno pričakujem pomoči.

Sprememba, ki jo pa zdaj pri tem svojem otroku vidim, mi očitno spričuje, da so bile moje prošnje vslišane; in v zahvalo presv. Sercu Jezusovemu, naši ljubi Gospej presv. Srca in sv. Antonu to objavljam.

A. B., tretjerednica.

Nadalje se zahvaljujejo:

M. K. tretjerednica iz Mengša dobrotljivemu Bogu in velikemu priprošnjiku sv. Antonu Padovanskemu za ozdravljenje bolezni v glavi;

M. B. tretjerednica ljubljanske skupščine za zadobljeno zdravje na prošnjo brezmadežne Device Marije, svetega Jožefa, sv. Antona in sv. Frančiška in za pomoč v neki veliki zadregi dušni in telesni;

C. S. z Notranjskega za zboljšanje v bolezni na persih;

J. D. iz Valte vasi za ozdravljenje dolge bolezni po devetdnevni na čast Materi Božji, sv. Jožefu, sv. Frančišku Serafinskemu in sv. Antonu Padovanskemu;

M. E. tretjerednica s Tolminskega za rešitev v veliki smertni nevarnosti na priprošnjo sv. Frančiška, sv. Antona in sv. Alojzija;

K. V. tretjerednica s Tolminskega za vslišano molitev;

E. Ž. iz Ljubljane za ozdravljenje svoje strežnice, ki si je bila zlomila roko, in za najdenje precej velikega zneska denarja, ki ga je bila izgubila neka učenka ;

F. R. iz P. za ozdravljenje ;

neka ženska iz Avč za zboljšano zdravje po 9dnevnici ;

neki tretjerednik tudi od tam za pomoč v treh zadevah.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo :

č. P. Ševerin Manhart, mašnik 1. reda sv. Frančiška tiroljsko-štajerske provincije, imeniten nemški pridigar in goreč častivec bl. Device Marije sedem žalosti, † 19. svečana 1889 v 64. letu svoje starosti ;

umerli 3. reda skupščine svetotrojiške : Marija Slaček od Sv. Benedikta, Franc Lipnik od Sv. Antona, Jozefa Zemljič od Sv. Benedikta, Jakob Terstenjak od Sv. Antona, Jera Mošič od Male Nedelje, Ana Merčnik od Sv. Petra pri Radgoni, Marija Fras od Sv. Ruperta, Katarina Najdič od Sv. Benedikta ; n o v o m e š k e : Marija (Terezija) Košir iz Šmihela, Katarina (Marija) Plovec iz Prečine, Elizabeta (Marija) Hočevnar iz Novega Mesta, Neža (Elizabeta) Plavec iz Mirne peči, Marija (Ana) Štefanič iz Radovice, Ana (Terezija) Pavc iz Stopič ; g o r i š k e : Alojzija (Jozefa) Felice ; t o m a j s k e : Ana (Agata) Seražin, Marija (Teodora) Škrinjar ; p a z i n s k e : Marija (Elizabeta) Rovis, Gregor (Franc) Jakič, Matijka (Marija) Ujčić ; r o d i š k e : Ana (Katarina) Lukovec.

Dalje se priporočajo : nevarno bolna tretjerednica M. L., neka tretjerednica s Tolminskega, nekedo za ozdravljenje plučne bolezni, za hišni mir, za spreobrnjenje stanu, za spreobrnjenje 68letnega starčka, neka tretjerednica priporoča svojega brata, da bi se spreobrnil.

